

Biochemiczne Podstawy Zdrowia 2021/2022

Wykłady będą odbywać się w soboty o godz. 9:30, online na platformie Teams, linki do wydarzenia będą pojawiać się na stronie internetowej Wydziału (www.biotech.uni.wroc.pl) oraz stronie na portalu Facebook (<https://www.facebook.com/biotechuwr>).

9 października 2021r.

dr Zdzisław Wróblewski „Brzytwa genetyczna - nowość w inżynierii genetycznej”

Nagrodę Nobla za rok 2020 w dziedzinie chemii otrzymały dwie panie: Emmanuelle Charpentier i Jennifer A. Doudna, za opracowanie nowej, oryginalnej metody umożliwiającej przecięcie dowolnej cząsteczki DNA każdego organizmu w dowolnym miejscu i dokonania tam zmian w kodzie genetycznym. Ich metoda (CRISPR/Cas9) zwana "brzytwą genetyczną" pozwoliła opracować m.in. nowe terapie przeciwnowotworowe i jest intensywnie rozwijana, chociaż budzi ogromne kontrowersje. Metodzie tej będzie poświęcony wykład.

6 listopada 2021r.

dr Maria Stasiuk-Waławczyk „Woda w ciele człowieka: czy tylko rozpuszczalnik dla innych cząsteczek?”

Woda stanowi ok. 60% masy ciała człowieka, co oznacza, że w organizmie osoby ważącej przykładowo 70 kg znajdują się jej aż 42 litry. Towarzyszy nam na co dzień, sięgając po kolejną szklankę mineralnej, soku czy innego napoju nie myślimy o tym, jakie są jej losy w organizmie i jakie pełni w nim funkcje. Podczas wykładu opowiemy, w jaki sposób woda jest wchłaniania w jelitach, jak dociera do pojedynczych komórek, czy można przewodniczyć organizm i jakie będą tego konsekwencje oraz jakie funkcje pełni woda zarówno w całym ciele, jak i na poziomie molekularnym.

4 grudnia 2021r.

mgr Justyna Szymczak „Od gabinetu lekarskiego do diagnozy – czyli jak wyglądają podstawy diagnostyki zakażeń”

Kiedy czujemy się źle, albo gdy coś nas boli, to udajemy się do lekarza. Bardzo często przed postawieniem diagnozy specjalista kieruje nas na odpowiednie badania w laboratorium, w którym wykwalifikowany pracownik pobiera od nas próbkę materiału do badania np. krew, mocz lub wymaz. Co się dalej dzieje z „naszą próbką”? Kto się nią zajmuje? W jaki sposób dowiadujemy się, na co jesteśmy chorzy? Na wszystkie te pytania pomagają odpowiedzieć odpowiednie metody diagnostyki zakażeń.

15 stycznia 2022r.

dr Marek Łuczowski „Choroba Alzheimera: od cząsteczek do demencji”

Choroba Alzheimera stanowi jedno z głównych medycznych wyzwań współczesnego świata. Mimo kilkudziesięcioletnich badań nad znalezieniem jej przyczyn wciąż nie znamy przyczyny, która stanowi źródło inicjujące kaskadę zmian neurodegeneracyjnych. Nieco więcej możemy powiedzieć o jej przebiegu i korzystając z odpowiednich narzędzi skutecznie odróżnić ją od postępującego z wiekiem otępienia starczego. Wykład będzie swoistą podróżą przez zależne od fazy choroby obszary mózgu. Podjęte również zostaną zagadnienia związane z wielopłaszczyznową diagnostyką choroby.

19 lutego 2022r.

mgr Daria Derkacz „Wirulencja i lekooporność grzybów patogennych”

Grzyby patogenne (np. Candida albicans) posiadają szereg czynników wirulencji zapewniających skuteczną infekcję tkanek gospodarza. W walce z grzybicami istotny jest prawidłowo funkcjonujący układ

immunologiczny. Podczas wykładu omówione zostaną mechanizmy infekcji wybranych grzybów patogennych. Poruszony zostanie aspekt odpowiedzi immunologicznej człowieka na zakażenia grzybicze. Zostaną także wyjaśnione trudności z jakimi spotyka się obecnie medycyna – brak alternatywnych terapii przeciwgrzybiczych i powszechnie występująca lekooporność.

12 marca 2022r.

dr hab. Łukasz Opaliński „Wędrówka białek w komórce – niezawodny system kurierski i jego wykorzystanie w medycynie”

Podstawową jednostką strukturalną organizmów żywych są komórki. Głównymi makrocząsteczkami komórkowymi są białka pełniące szereg różnorodnych funkcji. Szacuje się, że pojedyncza komórka ludzka posiada kilkadziesiąt tysięcy różnych białek, które występują w wielu kopiach, co powoduje, że w pojedynczej komórce jest wypełniona ponad 100 miliardami białek. Komórki podzielone są na mniejsze, wysoce wyspecjalizowane przestrzenie – organella komórkowe. Obecność organelli umożliwia jednocześnie przeprowadzanie ogromnej liczby, często przeciwstawnych procesów biochemicznych.

Aby pełnić specyficzne funkcje organella muszą pozyskać z całej puli białek komórkowych tylko określony zestaw białek. Komórki posiadają zaawansowane maszynie zapewniające precyzję i specyficzność transportu białek do organelli. Błędy w sortowaniu białek mogą prowadzić do rozwoju szeregu chorób. Dodatkowo patogeny wykorzystują komórkowe systemy transportu białek do infekcji ludzkich komórek.

W ramach wykładu przedstawione zostaną wybrane aspekty transportu białek w komórce. Przedstawione zostaną przykłady w jaki sposób można śledzić wędrówkę białek w komórce oraz badać maszynie transportu białek. Zaprezentowane zostaną również przykłady jak można wykorzystać mechanizmy komórkowego transportu białek w biotechnologii medycznej w leczeniu nowotworów.

9 kwietnia 2022r.

mgr Klaudia Siemińska „Przez jelita do mózgu. W jaki sposób mikroflora jelitowa wpływa na zdrowie psychiczne?”

Jelita posiadają swój własny układ nerwowy, składający się nawet ze 100 milionów neuronów, przez co pozostają one w związku z centralnym układem nerwowym i bezpośrednio wpływają na reakcje stresowe i immunologiczne. Obecnie wrasta zainteresowanie terminem „mózg jelitowy” a badacze wskazują na częste współwystępowanie chorób zapalnych jelit z zaburzeniami psychicznymi. W ciągu ostatnich lat naukowcy dostarczyli przekonujące dowody na to, że mikroflora jelitowa wpływa na mózg między innymi poprzez modulowanie metabolizmu, w tym poprzez wydzielanie hormonów, neuropeptydów i neuroprzekaźników. Podczas wykładu zostaną omówione najciekawsze doniesienia o osi mózg-jelita, a także możliwe kierunki badań w przyszłości.

14 maja 2022r.

mgr Justyna Mazurkiewicz „Dialog pomiędzy komórkami czerniaka a jego otoczeniem”

Czerniak złośliwy to nowotwór wywodzący się z komórek barwnikowych, jakimi są melanocyty. Stanowi on jedynie 4 % wszystkich nowotworów skóry, przy czym odpowiada aż za 80% zgonów w obrębie tej grupy. Warto zauważyć, że guzy czerniaka nie są zbudowane jedynie z komórek nowotworowych, ale również z komórek towarzyszących takich jak keratynocyty, komórki tłuszczowe, fibroblasty związane z nowotworem, komórki układu odpornościowego, komórki nabłonkowe. Mikrośrodowisko nowotworu ma wpływ zarówno na progresję czerniaka, jak i na rozwój lekooporności. Mianowicie, stanowi barierę fizykochemiczną, która utrudnia dostęp leków do komórek nowotworowych. Co więcej, komórki z otoczenia czerniaka wydzielają szereg związków mających wpływ na rozwój nowotworu